

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

26.11.2025. Nr. P005-17/27.1/9776

Uz 19.09.2025. Nr. b/n

27.10.2025. Nr. 01-27-10/2025

SIA "XXX"
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID) ir izskatījis SIA "XXX", reģistrācijas Nr. 123456789 (turpmāk – iesniedzēja), 2025. gada 19. septembra iesniegumu par uzziņas sniegšanu (turpmāk – iesniegums) un 2025. gada 27. oktobra iesniegumu par papildu ziņu sniegšanu (turpmāk – papildu ziņas) un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzēja iesniegumā izklāsta šādu faktu aprakstu.

Iesniedzējai ir noslēgts metāla produkcijas iepirkuma līgums ar Taškentas Metalurģisko Rūpnīcu (YYYYYYYY), kas ražo galvaniskā vai polimēru pārklājuma tērauda/metālu ruļļus, kurus izmanto celtniecībā un mašīnbūvē (<https://yyyyyyyyy/>), un šobrīd importē šo produkciju realizācijai Eiropas Savienībā. Iesniedzēja lūdz sniegt uzziņu par oglekļa robežkorekcijas mehānisma (CBAM) nodokļa piemērošanas un aprēķināšanas kārtību Latvijā, sākot no 2026. gada 1. janvāra. Iesniedzēja importē metāla produkciju no Uzbekistānas, un tai ir svarīgi saprast: - kā tieši tiks aprēķināts CBAM nodoklis Latvijā; - kādi dati un dokumenti būs jāiesniedz muitas un nodokļu iestādēm; - kādas būs deklarēšanas un maksāšanas procedūras, kā arī iespējamie atvieglojumi vai izņēmumi. Iesniedzēja lūdz norādīt atsaucē uz aktuālajiem normatīvajiem aktiem vai vadlīnijām, kas reglamentē CBAM piemērošanu Latvijā.

VID 2025. gada 17. oktobra vēstulē Nr. VID.4.1/27.1/8704 "Par papildu ziņu pieprasīšanu" saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 99. panta pirmo daļu, kurā noteikts, ka, sagatavojot uzziņu, ja nepieciešams, iestāde var prasīt no iesniedzēja papildu ziņas, lūdzta iesniedzēju sniegt papildu informāciju. Proti, iesniedzējas 2026. gadā importam paredzēto preču, uz kurām attiecas oglekļa ieviešanas korekcijas mehānisma (turpmāk – OIM) pienākumu izpilde, Kombinētās nomenklatūras (turpmāk – KN) kodus, kā arī šo preču importa daudzuma aplēses.

Iesniedzēja papildu ziņās sniedza šādu informāciju.

Iesniedzējai ir noslēgts metāla produkcijas iepirkuma līgums ar Taškentas Metalurģisko Rūpnīcu (YYYYYYYY), kas ražo galvaniskā vai polimēru pārklājuma tērauda/metālu ruļļus, kurus izmanto celtniecībā un mašīnbūvē (<https://yyyyyyyyyyyy/>), un šobrīd importē šo produkciju realizācijai Eiropas Savienībā ar šādiem KN muitas kodiem: 7210490080, 7210708025.

Plānotās preču importa daudzuma aplēses 2026. gadā sastādīs 5 000 tonnas karsti cinkotam velmētam lokšņu metālam ruļļos un 5 000 tonnas karsti cinkotam velmētam lokšņu metālam ruļļos ar polimēra pārklājumu. Kopējais plānotais metāla importa apjoms varētu sastādīt 10 000 tonnas, taču faktiskais apjoms būs atkarīgs no tirgus konjunktūras un situācijas ar nodokļu (tai skaitā oglekļa robežkorekcijas mehānisma (CBAM) nodokļa) un ieviedmuitas piemērošanu.

Izvērtējis iesniedzējas iesniegumā un papildu ziņās sniegto faktu aprakstu un no minētajiem faktiem izrietošos konkrētos jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma, VID sniedz šādu uzzīņu.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 10. maija Regulas (ES) 2023/956, ar ko izveido oglekļa ieviedkorekcijas mehānismu (Dokuments attiecas uz EEZ) (turpmāk – Regula 2023/956) 2. panta 1. punktu šo regulu piemēro I pielikumā uzskaitītajām precēm, kuru izcelsme ir trešā valstī, ja šīs preces vai šo preču pārstrādes produkti, uz ko attiecas Regulas (ES) Nr. 952/2013 256. pantā minētā ieviešanas pārstrādei procedūra, tiek importēti Savienības muitas teritorijā.

Saskaņā ar Regulas 2023/956 I pielikuma “Preču un siltumnīcefekta gāzu saraksts” 1. punktu preču identifikācijas nolūkā šo regulu piemēro precēm, uz kurām attiecas šajā tabulā norādītie kombinētās nomenklatūras (KN) kodi. KN kodi ir noteikti Regulā (EEK) Nr. 2658/87.

Regulas 2023/956 I pielikumā ir iekļauti KN 72. nodaļas kodi – dzelzs un tērauds, izņemot 7202 2 – ferosilīcijs, 7202 30 00 – ferosilīcijmangāns, 7202 50 00 – ferochromsilīcijs, 7202 70 00 – feromolibdēns, 7202 80 00 – ferovolframs un ferosilīcijvolframs, 7202 91 00 – ferotitāns un ferosilīcijtitāns, 7202 92 00 – ferovanādijs, 7202 93 00 – feroniobijs, 7202 99 – citi: 7202 99 10 – ferofosfors, 7202 99 30 – ferosilīcijmagnijs, 7202 99 80 – citi, 7204 – dzelzs atkritumi un lūžņi, lietņi lūžņu pārļiešanai un tērauds.

Saskaņā ar Regulas 2023/956 2.a panta 1. punktu importētāju, tostarp jebkuru importētāju, kas ieguvis atzītā OIM deklarētāja statusu, atbrīvo no šajā regulā noteiktajiem pienākumiem, ja konkrētā kalendārajā gadā importēto preču kumulatīvā neto masa nepārsniedz VII pielikuma 1. punktā noteikto vienoto masas robežvērtību (“vienotā masas robežvērtība”). Minēto robežvērtību piemēro visu KN kodu preču kopējai neto masai, kas apkopota katram importētājam un katram kalendārajam gadam. Šādā gadījumā importētājs, tostarp importētājs, kas ieguvis atzītā OIM deklarētāja statusu, deklarē minēto atbrīvojumu attiecīgajā muitas deklarācijā.

Saskaņā ar Regulas 2023/956 2.a panta 2. punktu, ja attiecīgajā kalendārajā gadā importētājs, tostarp jebkurš importētājs, kas ieguvis atzītā OIM deklarētāja statusu, pārsniedz vienoto masas robežvērtību, šādam importētājam vai atzītajam

OIM deklarētājam piemēro visus šajā regulā noteiktos pienākumus attiecībā uz visām emisijām, kas iegultas visās minētajā kalendārajā gadā importētajās precēs.

Saskaņā ar Regulas 2023/956 VII pielikuma 1. punktu šīs regulas 2.a pantā minēto vienoto masas robežvērtību nosaka kā 50 tonnas neto masas.

Saskaņā ar Regulas 2023/956 36. panta 2. punkta “b” apakšpunktu regulas 2. panta 2. punktu un 2.a pantu, 4. pantu, 6., 8. un 9. pantu, 10.a pantu, 15., 19. un 21. pantu, 22. panta 1. punktu un 22. panta 3. punktu un 23.–27. pantu un 31. pantu piemēro no 2026. gada 1. janvāra.

Ņemot vērā minēto un iesniedzējas sniegto informāciju par OIM preču KN kodiem un importa aplēsēm 2026. gadam, ir secināms, ka uz KN 72. nodaļā klasificētajām precēm¹ attiecas Regulas 2023/956 nosacījumi. Ņemot vērā iesniedzējas plānotās minēto preču importa aplēses 2026. gadam – 10 000 tonnas, kas pārsniedz vienoto masas robežvērtību 50 tonnas, – iesniedzējai no 2026. gada 1. janvāra piemēro visus šajā regulā noteiktos pienākumus attiecībā uz visām emisijām, kas iegultas visās minētajā kalendārajā gadā importētajās precēs.

Saskaņā ar Regulas 2023/956 4. pantu Savienības muitas teritorijā preces importē tikai atzītais OIM deklarētājs.

Saskaņā ar Regulas 2023/956 14. panta 1. punktu Komisija izveido atzīto OIM deklarētāju OIM reģistru, kas ir standartizēta elektroniska datubāze, kurā ir dati par šo atzīto OIM deklarētāju OIM sertifikātiem. Komisija OIM reģistrā iekļauto informāciju automātiski un reāllaikā dara pieejamu muitas dienestiem un kompetentajām iestādēm.

Saskaņā ar Regulas 2023/956 6. panta 1. punktu līdz katra gada 30. septembrim un pirmo reizi 2027. gadā par 2026. gadu ikviens atzītais OIM deklarētājs ar 14. pantā minētā OIM reģistra starpniecību iesniedz OIM deklarāciju par iepriekšējo kalendāro gadu.

Saskaņā ar Regulas 2023/956 6. panta 2. punktu OIM deklarācijā iekļauj šādu informāciju:

a) katra veida preču kopējais daudzums, kas importēts iepriekšējā kalendārajā gadā un kas attiecībā uz elektroenerģiju izteikts megavatstundās, bet attiecībā uz pārējām precēm – tonnās, tostarp importētās preces, kas nepārsniedz vienoto masas robežvērtību;

b) kopējās šā punkta “a” apakšpunktā minēto preču iegultās emisijas, kas attiecībā uz elektroenerģiju izteiktas tonnās CO₂e emisiju uz megavatstundu, bet attiecībā uz pārējām precēm tonnās CO₂e emisiju uz katra veida preču tonnu, un kas aprēķinātas saskaņā ar 7. pantu un, ja iegultās emisijas nosaka, pamatojoties uz faktiskajām emisijām, verificētas saskaņā ar 8. pantu;

c) kopējām iegultajām emisijām, kuras minētas šā punkta “b” apakšpunktā, atbilstošais kopējais nododamo OIM sertifikātu skaits, kas ir attiecīgi samazināts, ja trešā valstī ir samaksāta oglekļa cena saskaņā ar 9. pantu, un vajadzīgās korekcijas, lai atspoguļotu to, kādā mērā ES ETS kvotas tiek iedalītas bez maksas saskaņā ar

¹ Izņemot: 7202 2 – ferosilīcijs; 7202 30 00 – ferosilīcijmangāns; 7202 50 00 – ferohromsilīcijs; 7202 70 00 – feromolibdēns; 7202 80 00 – ferovolframs un ferosilīcijvolframs; 7202 91 00 – ferotitāns un ferosilīcijtitāns; 7202 92 00 – ferovanādijs; 7202 93 00 – feroniobijs; 7202 99 – citi; 7202 99 10 – ferofosfors; 7202 99 30 – ferosilīcijmagnijs; 7202 99 80 – citi; 7204 – dzelzs atkritumi un lūžņi; lietņi lūžņu pārliešanai un tērauds.

31. pantu;

d) attiecīgā gadījumā to verifikācijas ziņojumu kopijas, ko akreditēti verificētāji izdevuši saskaņā ar 8. pantu un VI pielikumu.

Saskaņā ar Regulas 2023/956 3. panta 24. punktu "OIM sertifikāts" ir sertifikāts elektroniskā formātā, kas atbilst vienai tonnai CO₂e precēs iegulto emisiju.

Saskaņā ar Regulas 2023/956 20. panta 1. punktu dalībvalstis no 2027. gada 1. februāra kopējā centrālā platformā pārdod OIM sertifikātus atzītajiem OIM deklarētājiem, kas ir iedibināti minētajā dalībvalstī.

Saskaņā ar Regulas 2023/956 20. panta 4. punktu OIM sertifikātus pārdod atzītajiem OIM deklarētājiem par cenu, kas aprēķināta saskaņā ar 21. pantu.

Saskaņā ar Regulas 2023/956 22. panta 1. punktu atzītais OIM deklarētājs līdz katra gada 30. septembrim un pirmo reizi 2027. gadā par 2026. gadu, izmantojot OIM reģistru, nodod OIM sertifikātus tādā skaitā, kas atbilst iegultajām emisijām, kuras par kalendāro gadu pirms nodošanas deklarētas saskaņā ar 6. panta 2. punkta "c" apakšpunktu un verificētas saskaņā ar 8. pantu. Nodotos OIM sertifikātus Komisija no OIM reģistra svīturo. Atzītais OIM deklarētājs nodrošina, ka prasītais OIM sertifikātu skaits ir pieejams tā kontā OIM reģistrā.

Saskaņā ar Regulas 2023/956 22. panta 2. punktu, sākot ar 2027. gadu, atzītais OIM deklarētājs nodrošina, ka OIM sertifikātu skaits tā kontā OIM reģistrā katra ceturkšņa beigās atbilst vismaz 50 % no iegultajām emisijām visās precēs, ko tas importējis kopš kalendārā gada sākuma, un to nosaka, ņemot vērā vienu no šādiem elementiem:

a) standartvērtības saskaņā ar IV pielikumā noteiktajām metodēm, bez palielinājuma, kā minēts minētā pielikuma 4.1. punktā; vai

b) to OIM sertifikātu skaits, kas saskaņā ar 1. punktu nodoti par kalendāro gadu pirms nodošanas gada, ar noteikumu, ka muitas deklarācija par preču importu attiecas uz tām pašām precēm sadalījumā pēc KN koda un izcelsmes valstīm kā OIM deklarācija, kura iesniegta iepriekšējā kalendārajā gadā.

Šā punkta vajadzībām ņem vērā 31. pantā minēto bezmaksas kvotu iedaļes korekciju.

Saskaņā ar Regulas 2023/956 22. panta 2.a punktu atzītais OIM deklarētājs izpilda 2. punktā noteikto pienākumu līdz tā ceturkšņa beigām, kas seko ceturksnim, kurā ir pārsniegta vienotā masas robežvērtība.

Ņemot vērā minēto, lai iesniedzēja importētu iesniegumā minētās preces, tai jāiegūst atzītā OIM deklarētāja statuss un par minētajām importētajām precēm pirmo reizi 2027. gadā līdz 30. septembrim par 2026. gadu OIM reģistrā jāiesniedz OIM deklarācija. OIM sertifikātu pārdošana OIM deklarētājiem paredzēta kopējā centrālajā platformā no 2027. gada 1. februāra par cenu, ko katram 2026. gada ceturksnim Eiropas Komisija aprēķinās kā attiecīgā ceturkšņa vidējo izsoļu noslēguma cenu par emisijas kvotām. Šīs cenas būs pieejamas OIM reģistrā. OIM deklarētājs pirmo reizi 2027. gadā līdz 30. septembrim par 2026. gadu, izmantojot OIM reģistru, nodod OIM sertifikātus tādā skaitā, kas atbilst iegultajām emisijām, kuras par kalendāro gadu pirms nodošanas deklarētas un sākot ar 2027. gadu nodrošina, ka OIM sertifikātu skaits tā kontā OIM reģistrā katra ceturkšņa beigās

atbilst vismaz 50 % no iegultajām emisijām visās precēs, ko tas importējis kopš kalendārā gada sākuma.

Tādējādi attiecībā uz iesniedzamajiem dokumentiem, paskaidrojam, ka tā ir Regulas 2023/956 6. panta 1. punktā norādītā OIM deklarācija, kas satur Regulas 2023/956 6. panta 2. punktā norādīto informāciju, kā arī OIM sertifikāti, kā noteikts Regulas 2023/956 22. panta 1. punktā. OIM deklarāciju iesniedz, kā arī OIM sertifikātus iegādājas un nodod OIM reģistrā.

Ņemot vērā, ka iesniegumā plānotās minēto preču importa aplēses 2026. gadam ir 10 000 tonnas, kas pārsniedz vienoto masas robežvērtību 50 tonnas, tad vienīgais izņēmums, ko nosaka Regulas 2023/956 2.a panta 1. punktā noteiktais atbrīvojums, uz iesniedzēju nav attiecināms.

Attiecībā uz vadlīnijām, kas reglamentē OIM piemērošanu, informējam, ka Eiropas Komisija ir izstrādājusi dokumentu, kurā sniegta atbildes attiecībā uz OIM (pieejams: https://taxation-customs.ec.europa.eu/document/download/013fa763-5dce-4726-a204-69fec04d5ce2_en?filename=CBAM_Questions%20and%20Answers.pdf).

Sniedzot uzziņu, izmantotas šādas tiesību normas: Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 10. maija Regulas (ES) 2023/956, ar ko izveido oglekļa ieviedkorekcijas mehānismu (Dokuments attiecas uz EEZ), 2. panta 1. punkts, 2.a panta 1., 2. punkts, 3. panta 24. punkts, 4. pants, 6. panta 1., 2. punkts, 14. panta 1. punkts, 20. panta 1., 4. punkts, 22. panta 1., 2., 2a. punkts, 36. panta 2. punkta “b” apakšpunkts, VII pielikums.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101. panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1. panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektora p. i.

J. Upmanis

DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Kundziņa 67120830
Ilga.Kundziņa@vid.gov.lv